

Instanța de fond: CA Chișinău – M. Moraru

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas,

judecători

Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru,

examinând recursul declarat de către Scorpan Valeriu, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav,
în cauza privind insolabilitatea Societății pe Acțiuni „Lumea Copiilor”,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care s-a încasat remunerația administratorului provizoriu, precum și a cheltuielilor pentru administrare,

C O N S T A T Ă :

La 28 aprilie 2017 Muntean Oleg, lichidatorul SA „Lumea Copiilor” în procedura de dizolvare, a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate prin inițierea falimentului simplificat față de SA „Lumea Copiilor”. (f.d. 2-6)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2017 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de lichidatorul SA „Lumea Copiilor” în procedura de dizolvare privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SA „Lumea Copiilor”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu Melnic Vitalie. (f.d. 29-30)

La 08 iunie 2017 administratorul provizoriu Melnic Vitalie a depus cerere, prin care a solicitat încasarea de la administratorul/asociat unic al SA „Lumea Copiilor” Scorpan Valeriu în beneficiul administratorului provizoriu Melnic Vitalie remunerația administratorului provizoriu pentru perioada 01.04.2017-26.04.2017 în sumă de 1586 lei, pentru perioada 06.05.2017-31.05.2017 în sumă de 8250 lei și a cheltuielilor procesului de insolabilitate în sumă de 512,50 lei. (f.d. 51)

În motivarea cererii a indicat că conform încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2017 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de debitorul SA „Lumea Copiilor”, fiind numit Melnic Vitalie în calitate de administrator provizoriu.

Pentru îndeplinirea funcției de administrator provizoriu al SA „Lumea Copiilor” Melnic Vitalie a solicitat încasarea remunerației pentru lucrul efectuat, în conformitate cu art. 25 alin. (6) al Legii insolvenței și a Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010, cât și cheltuielile suportate pentru expedierea notificărilor și de transport.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 s-a admis cererea administratorului provizoriu Melnic Vitalie și s-a încasat de la administratorul/fondatorul SA „Lumea Copiilor” Scorpan Valeriu în beneficiul administratorului provizoriu Melnic Vitalie suma de 9836 lei cu titlu de remunerația administratorului provizoriu, precum și cheltuielile judiciare în mărime de 512,50 lei. (f.d. 68-69)

La 20 decembrie 2017 Scorpan Valeriu, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav, a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, cu emiterea unei noi soluții, prin care cererea administratorului provizoriu Melnic Vitalie să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 208).

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că încheierea instanței de insolvență este ilegală și neîntemeiată, deoarece a fost încasată suma de 1586 lei calculată pentru o perioadă anterior numirii administratorului autorizat Melnic Vitalie în funcție de administrator provizoriu al SA „Lumea Copiilor”, 01.04.2017-26.04.2017, or, încheierea, prin care a fost admisă cererea introductivă datează cu 05.05.2017.

De asemenea, pentru a considera întemeiată solicitarea de a încasa o remunerație de 9520 lei pe lună, administratorul provizoriu urma a face proba faptului că a activat în medie 169 ore/lună. Cât privește încasarea cheltuielilor pentru transport în mărime de 400 lei, consideră că instanța de insolvență neîntemeiat le-a admis, deoarece nu a fost prezentat nici un bon de plată, care ar confirma că administratorul provizoriu a alimentat automobilul cu combustibil anume în perioada provizorie și anume în legătură cu executarea obligației de administrare a debitorului. Mai mult ca atât, nu a fost prezentată informația cu privire la deplasările efectuate în interesele SA „Lumea Copiilor”, în situația în care debitorul nu dispune de nici un bun mobil sau imobil.

La 05 martie 2018 administratorul autorizat Melnic Vitalie a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Scorpan Valeriu, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav ca fiind neîntemeiat.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării ei.

Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Chișinău la 08 iunie 2017 a pronunțat încheierea, în lipsa persoanelor vizate în ea, prin care a admis cererea administratorului provizoriu Melnic Vitalie, privind încasarea remunerației pentru perioada de observație și a cheltuielilor aferente.

Având în vedere că la materialele dosarului nu este confirmarea expedierii încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, însă este confirmarea că la 08 decembrie 2017 reprezentantul lui Scorpan Valeriu, avocatul Botnari Veaceslav a făcut cunoștință cu materialele cauzei, fapt menționat și în cererea de recurs, recursul se consideră a fi depus în termen. (f.d. 150, 208)

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate și remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de insolabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolabilității procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile CPC și cu cele ale prezentei legi.

Aceste reglementări corespund cu art. 356 CPC care indică că cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 08 iunie 2017 a dispus încasarea de la administratorul SA „Lumea Copiilor” Scorpan Valeriu în beneficiul administratorului provizoriu Melnic Vitalie a onorariului administratorului provizoriu în sumă de 9836 lei, precum și cheltuielile judiciare suportate de către administrator în mărime de 512,50 lei.

În motivarea soluției date, instanța de insolabilitate a menționat că la baza soluției sale s-a luat în considerație complexitatea lucrului efectuat de către administratorul provizoriu în perioada de administrare a societății.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră prematură concluzia instanței de insolabilitate, din următoarele motive.

Actele cauzei atestă că Muntean Oleg, lichidatorul SA „Lumea Copiilor” în procedura de dizolvare, înaintând cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Lumea Copiilor”, a invocat că debitorul este în incapacitate de plată.

Prin hotărârea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție nr. 2c-254/14 din 03.12.2014 a fost intentată procedura de dizolvare față de SA „Lumea Copiilor”. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 27.10.2015 administratorul autorizat Muntean Oleg a fost desemnat în calitate de lichidator.

În cadrul procedurii de dizolvare a SA „Lumea Copiilor” lichidatorul a constatat că din 06.06.2008 societatea se află în stare pasivă, nu a prezentat rapoarte financiare și nu a convocat adunarea generală a acționarilor.

Astfel, urmare publicării avizului aferent dizolvării societății, lichidatorul a recepționat trei cereri de validare a creanțelor înaintate în termenul stabilit, prin care au fost înaintate și acceptate creanțe în sumă de 306 624,67 lei.

Având în vedere că SA „Lumea Copiilor” nu dispune de capacități operaționale și funcționale viabile ce s-ar permite restabilirea activității și obținerea veniturilor necesare pentru achitarea datoriilor acumulate, lichidatorul a considerat că este temei de intentare a procesului de insolvență față de debitor.

Instanța de insolvență prin încheierea din 05 mai 2017 a primit cererea introductivă depusă de SA „Lumea Copiilor” spre examinare, fiind numit în calitate de administrator provizoriu Melnic Vitalie.

Ulterior, administratorul autorizat Melnic Vitalie a depus o cerere, prin care a solicitat în baza art. 25 alin. (5) lit. i), alin. (6) al Legii insolvenței, a Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară”, a Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09.03.2010, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 242 din 26.04.2017, încasarea remunerației pentru perioada 01.04.2017-26.04.2017 în mărime de 1586 lei și pentru perioada 06.05.2017-31.05.2017, în care a activat în calitate de administrator provizoriu al SA „Lumea Copiilor”.

Astfel, în temeiul Legii insolvenței administratorul autorizat a solicitat încasarea de la administratorul SA „Lumea Copiilor” Scorpan Valeriu în beneficiul administratorului provizoriu Melnic Vitalie suma de 9836 lei cu titlu de remunerație pentru perioada de observație și sumele de 112,50 lei cheltuieli pentru expedierea notificărilor și 400 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport.

Potrivit art. 25 alin. (5) lit. i) al Legii insolvenței pentru atribuțiile și drepturile administratorului provizoriu în cadrul procesului de insolvență sunt primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolvență, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa. Alin. (6) prevede că cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabilește instanța de insolvență în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unitățile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Conform art. 32 alin. (1) al Legii insolvenței, cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacție se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare. (2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod

solidar. (4) Modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare și a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolvabilitate într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Reieșind din sensul normelor enunțate, Colegiul reține că instanța de insolvabilitate nu a supus unei analize minuțioase aspectele ce vizează solicitarea de încasare a remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor aferente din contul fondatorului SA „Lumea Copiilor”.

Instanța de recurs constată că instanța de insolvabilitate la examinarea cererii de încasare a remunerației administratorului provizoriu Melnic Vitalie de la administratorul SA „Lumea Copiilor” Scorpan Valeriu, a admis cererea în întregime, fără a specifica pentru care perioadă este calculată și încasată suma remunerației administratorului provizoriu, care volum de lucru a fost efectiv îndeplinit și în care unitate de timp, precum și nici nu a stabilit în baza căror probe materiale a fost admisă cerința de încasare a cheltuielilor de transport.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) CPC probe în pricini civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În conformitate cu art. 6 CPC instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, administratorul provizoriu are dreptul la remunerare, precum și la recuperarea cheltuielilor suportate pentru acțiunile sale (notificarea creditorilor, comunicarea actelor de procedură etc.). Cuantumul de remunerare este stabilit de instanța de insolvabilitate în mărime fixă potrivit art. 25 alin. (6) al Legii insolvabilității. Atât sumele pentru remunerarea administratorului, cât și celelalte cheltuieli necesare, efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului.

Dacă în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor, efectuate de acesta în perioada de observație a debitorului, le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului în mod solidar. (art. 32 alin. (2) al Legii insolvabilității).

În sensul Legii insolvabilității, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societății comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii consiliilor de lichidare, contabilii. Instanța citează administratorul, membrii organelor de conducere ai debitorului, președintele comitetului creditorilor, însă neprezentarea acestora nu împiedică examinarea cauzei. Încheierea e susceptibilă cu recurs de persoana vizată.

Potrivit cererii, administratorul provizoriu a solicitat încasarea din contul administratorului și unicul fondator al SA „Lumea Copiilor” remunerația și

cheltuielile de judecată, dar din ea nu se poate determina cu certitudine volumul de lucru efectuat raportat la unitatea de timp, cât și probele care demonstrează suportarea cheltuielilor.

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, în sarcina instanța de insolabilitate era de a verifica după care calcule a fost stabilit acest onorariu.

Potrivit conținutului încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 instanța de insolabilitate a examinat cererea administratorului provizoriu Melnic Vitalie privind încasarea remunerației pentru perioada de gestionare a SA „Lumea Copiilor” și a încasat suma de 1586 lei, calculată pentru perioada 01.04.2017-26.04.2017, care este anterioară numirii lui Melnic Vitalie în funcție de administrator provizoriu al SA „Lumea Copiilor”, or, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2017, Melnic Vitalie a fost numit în calitate de administratorul provizoriu al SA „Lumea Copiilor”.

Respectiv, instanța de insolabilitate urma să verifice sumele solicitate spre încasare, mărimea remunerației administratorului provizoriu în raport cu munca efectuată per unitate de timp, probele prezentate în acest sens, aspecte care însă au fost neglijate de instanța de insolabilitate.

În contextul celor relatate, se constată că soluția instanței de insolabilitate nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, nefiind abordate toate aspectele importante pentru soluționarea cererii supuse judecării.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de insolabilitate și a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Scorpan Valeriu, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 în cauza privind insolabilitatea Societății pe Acțiuni „Lumea Copiilor”.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru